

ЛЕКСИЧНІ ТЕМИ

ТЕМА 1. НАША БАТЬКІВЩИНА – УКРАЇНА

СЛОВНИК-МІНІМУМ

Батьківщина, Україна, Тарас Григорович Шевченко, українка, українець, українці, мова, народ, тризуб, прапор, герб, гімн, рушник, шаровари, вінок, вишиванка, стрічка, верба, калина, намисто, символ, оберіг, коровай, гопак, традиції; рідний, український, шовковий, вишитий, жовто-блакитний; вишивати, шанувати, любити, захищати, символізувати, прикрашати, плести.

Україна — рідна ненька.

Без верби та калини нема України.

ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ЗА ЗМІСТОМ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Мал. 1. Наша Батьківщина — Україна

- Кого ви бачите на малюнку?
- Як звать виховательку?
- Про що розповідає вихователька дітям? Як ви здогадалися?
- Знайдіть на малюнку і назвіть символи України.
- Знайдіть на малюнку дітей у національному одязі. Розкажіть, у що вони вдягнені.

ЗРАЗКИ РОЗПОВІДЕЙ ВИХОВАТЕЛЯ ЗА ІЛЮСТРАТИВНИМ МАТЕРІАЛОМ

Мал. 1. Наша Батьківщина — Україна

Сьогодні в дитячому садку Наталя Миколаївна розповідала дітям про нашу Батьківщину.

— Подивіться, діти, — сказала вихователька, — це герб і прапор України. Наш прапор поєднує в собі два кольори: блакитний і жовтий. Ці кольори є символами чистого безхмарного неба і безмежного поля золотої пшениці. Герб має форму тризуба. Прапор і герб є найважливішими символами держави. У кожній країні є й інші символи. Символом нашої Батьківщини є видатний український письменник Тарас Григорович Шевченко. Його ім'я відоме в усьому світі. У нас портрет Тараса Григоровича прикрашений рушником. Вишитий рушник — це теж символ України. На столі

ви бачите коровай з гілочкою калини. Коровай — це символ гостинності нашого народу. Калина — символ краси.

Зверніть увагу на Андрійка з Тетянкою. Вони одягнені в український національний одяг. У Андрійка широкі червоні шаровари з поясом, вишита сорочка. А в Тетянки гарна вишиванка і спідничка. На шиї в неї червоне намисто, а на голові — яскравий віночок. На ніжках в Андрійка і Тетянки — червоні чобітки. А зараз Андрійко з Тетянкою нам станцюють український народний танець гопак.

Мал. 1.1. Герб

Це герб України — золотий тризуб. Існують різні думки про його значення. Тризуб — це символ єдності трьох природних сил — повітря, землі, води. Тризуб є також символом єдності життя: батька, матері, дитини. Ще він може символізувати силу, мудрість і любов.

Мал. 1.2. Прапор

Це прапор України. Він має форму прямокутника. Наш прапор поєднує в собі два кольори: блакитний і жовтий. Ці кольори є символами чистого безхмарного неба і безмежного поля золотої пшениці.

Мал. 1.3. Рушник

Це вишитий рушник. Рушник — це символ України. З давніх-давен українські жінки вишивали на рушниках квіти, птахів, звірів, яскраві візерунки. Рушниками прикрашали хату. Жодне свято в Україні не обходилося без рушників.

Мал. 1.4. Віночок

Це український віночок. Він є оберегом. Він захищає дівчину від зла, дає їй силу і здоров'я. Віночок плетуть із квітів. Потім до нього прив'язують різнокольорові стрічки. Кожна квіточка і стрічка щось символізують. Віночок дівчатка одягають на свята. Перший віночок плете мама, коли дівчинці виповниться три роки. У цей віночок вона вплітає чорнобривці, незабудки, барвінок, ромашки.

Мал. 1.5. Вишиванка

Це вишиванка. Вишиванка — це біла вишита сорочка. Вона дуже красива. Її одягають на свята. Вишиванки носять і хлопчики, й дівчатка.

Мал. 1.6. Шаровари

Це шаровари. Шаровари — це широкі штани. Вони шовкові, яскравого кольору. Їх одягають хлопчики на свята.

ХУДОЖНІ ТВОРИ

П. Воронько

Облітав журавель

Облітав журавель
сто морів, сто земель,
облітав, обходив,
крила, ноги натрудив.

Ми спитали журавля:
— Де найкраща земля? —
Журавель відповідає:
— Краще рідної немає!

А. Камінчук

Це моя Україна

Зацвітає калина,
Зелені ліщина,
Степом котиться диво-луна,
Це моя Україна,
Це моя Батьківщина,
Що, як тато і мама, одна.

М. Познанська

Про нашу Україну

Ми дуже любим весь
наш край,
Ми любим Україну.
Її лани, зелений гай,
В саду — рясну калину.

Там соловейко навесні
Співає між гілками:
Та й ми співаємо пісні, —
Змагається він з нами!

Л. Пилип'юк

Журавлик

З далекого краю,
З далеких світів
Журавлик на крилах
Додому летів,
Минав океани,
Ліси і моря,
Вдивлявся крізь тумани:
— Чия це земля,
Чий це долини,
Чий це луги,
Чию це калину
Гойдають вітри?
Впізнав батьківщину:
— Моя це земля,
Мое тут гніздечко
І мова моя.

П. Осадчук

З тобою

Послухай, як струмок дзвенить,
Як гомонить ліщина.
З тобою всюди, кожну мить
Говорить Україна.

Послухай, як трава росте,
Напоена дощами,
І як веде розмову степ
З тобою колосками.

Послухай, як вода шумить, —
Дніпро до моря лине, —
З тобою всюди, кожну мить
Говорить Україна.

Марійка Підгірянка

В. Терен

Україна

Ми малі, та всі ми друзі,
Ми одна родина,
А найбільша наша мати —
Рідна Україна.

О. Вітенко

Вкраїночка

Вербичка над ставом,
У лузі калина,
Барвисті долини,
Безкраї поля.

Веселим потічком
Хлюпочеться річка, —
Я тут народилась —
Вкраїночка я.

До сонечка тягнеться
Кожна травинка,
У зелен-розмаї
Вітчизна моя.

Біжить у майбутнє
Дитинства стежинка,
На рідних просторах
Зростаю і я.

Н. Поклад

Герб

Наш герб — тризуб,
Це воля, слава й сила;
Наш герб — тризуб.
Недоля нас косила,
Та ми зросли, ми є,
Ми завжди будем,
Добро і пісню несемо
Ми людям.

Не забудь!

Ще малий, але ж сміливець —
Сам біжить у гай...
Ти, мій хлопче, українець, —
Те запам'ятай.

Ще мала, а по барвінок
Вже ходила в гай...
Ти, дівчатко, українка, —
Тож не забувай.

Вирина стежина рідна
З теплої трави...
Мати наша — Україна,
Не забудьте ви.

В. Паронова

Тризуб

Тризуб — немов сім'я єдина,
Де тато, мама і дитина
Живуть у мирі і любові
На Україні вольній, новій.

Н. Поклад

Прапор

Прапор — це державний символ,
Він є в кожній державі;
Це для всіх — ознака сили,
Це для всіх — ознака слави.

Синьо-жовтий прапор маєм:
Сине — небо, жовте — жито;
Прапор цей оберігаєм,
Він — святиня, знають діти.

Прапор свій здіймаєм гордо,
Ми з ним дужі і єдині,
Ми навіки вже — народом,
Українським, в Україні.

Д. Павличко

В. Сосюра

Наш прапор

Небеса блакитні
Сяють з глибини,
А пшеничні й житні
Мерехтять лани.

Образ цей не зблідне,
Хоч минуть жнива.
Це знамено рідне —
Злото й синява.

Прапор наш, як літо,
В сонці майорить.
По долині — жито,
По горі — блакить.

Прапор наш — не битва,
Не рушничний дріб:
По горі — молитва,
По долині — хліб.

Любіть Україну

Любіть Україну, як сонце,
любіть,
як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості
мить,
любіть у годину негоди.

Любіть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її вічно живу і нову,
і мову її солов'їну...

Я. Скидан

Рідне

Україна — рідний край,
Рідне поле, зелен гай,
Рідне місто й рідна хата,
Рідне небо й рідна мати.

О. Олесь

Прапор

Синій, як море, як день, золотий —
З неба і сонця наш прапор ясний.
Рідний наш прапор високо несім!
Хай він, ушлюблений, квітне усім!

Гляньте, на ньому волошки цвітуть,
Гляньте, жита в ньому золото ллють.
З жита й волошок наш прапор ясний,
З неба і сонця, як день весняний.

П. Тичина

Добрідень тобі, Україно моя!

Струмок серед гаю, як стрічечка.
На квітці метелик, мов свічечка.
Хвилюють, маюють, квітують поля —
Добрідень тобі, Україно моя!